

ART. 41 VRAGEN INZAKE VERBOUWING ZONNESTRAAL

Het Cuypersgenootschap, Docomomo Nederland, Hilversumse Historische Kring Albert Perk en meer recent de Rijksdienst v/h Cultureel Erfgoed (RCE) hebben hun ernstige zorgen geuit over de verbouwing van delen van het rijksmonument Sanatorium Zonnestraal. De RCE schrijft in zijn 'Wabo-advies omgevingsvergunning rijksmonument' van 23 november j.l. uitermate geschokt te zijn 'dat deze ingrepen zijn uitgevoerd zonder overleg, zonder nader bouwhistorisch onderzoek naar het interieur van het Ter Meulenpaviljoen en zonder vergunning.'

De Rijksdienst benadrukt: 'Sanatorium Zonnestraal is een topmonument en hoort thuis in het rijtje van onmiskenbare meesterwerken van de internationale architectuur van de 20ste eeuw. Daarom is in de afgelopen decennia uitzonderlijk veel (rijks)subsidie, onderzoek, expertise, tijd en moeite geïnvesteerd in het restaureren en revitaliseren van het complex. Met zeer grote zorgvuldigheid is in onderlinge afstemming tussen alle betrokken partijen (eigenaar, architect, rijk, provincie en gemeente) gewerkt aan een hoogwaardige restauratie die internationaal toonaangevend is geweest voor de aanpak van gebouwd erfgoed uit de periode van de 'Moderne beweging' (Modern Movement).'

Algemeen aanvaard is dat het voormalige sanatorium Zonnestraal, i.c. het zogeheten Duikerensemble, een rijksmonument is van de buitencategorie. Wij delen dan ook de grote ontstentenis over de werkzaamheden, die mogelijk al tot onherstelbare schade hebben geleid.

1. Heeft het college kennis genomen van voornoemde brief/advies van de RCE en wat is daarop samengevat uw inhoudelijke reactie?
2. Wanneer kreeg de gemeente de eerste signalen van de op handen zijnde werkzaamheden? Of werd de gemeente daar pas mee geconfronteerd toen ze al in volle gang waren?
3. De voorgestelde werkzaamheden blijken zonder omgevingsvergunning te zijn uitgevoerd. Was dit bekend? Zo nee, bestond er dan tenminste een vermoeden van vergunningsplicht? Zo niet, op grond van welke argumenten meende de gemeente dat er zonder vergunning zou mogen worden verbouwd?
4. Waarom heeft de gemeente niet eerder ingegrepen?
5. Omdat het om een ingrijpende verbouwing van een rijksmonument gaat, dient de gemeente de RCE om advies te vragen. Is het college dit bekend en zo ja, waarom is dat dan niet tijdig gebeurd?

6. In De Gooi- en Eemlander zegt de RCE: 'Wij zijn uitermate geschokt dat deze ingrepen zijn uitgevoerd zonder overleg, zonder nader bouwhistorisch onderzoek en zonder vergunning. Daar komt bij dat er in de afgelopen periode meer wijzigingen in interieurs van het rijksmonument zijn uitgevoerd zonder overleg en vergunning. De RCE heeft haar bezorgdheid al diverse malen per mail met de gemeente gedeeld.' Kan de wethouder dit bevestigen en toelichten wat er met deze signalen is gebeurd?
7. Beschikt de gemeente over voldoende ambtelijke capaciteit en expertise om haar rol als beschermer van cultureel erfgoed naar behoren te vervullen? Zo nee, wat is daar dan voor nodig?

De RCE eindigt zijn brief met: 'De RCE overlegt graag op korte termijn met de bevoegde wethouder van uw college en de overig inhoudelijk betrokkenen van de gemeente Hilversum op welke wijze gemeente en rijk zich gezamenlijk kunnen inzetten om te zorgen dat het Ter Meulenpaviljoen in lijn met de zorgvuldige aanpak van de andere onderdelen van het complex gerestaureerd en gerevitaliseerd wordt. Zodat in de toekomst het Duikerensemble van hoofdgebouw, Dresselhuyspaviljoen en Ter Meulenpaviljoen in volle glorie en samenhang beleefd kan worden.'

8. Heeft de wethouder zicht op de mogelijkheid en kosten van herstel van de tot nu toe uitgevoerde werkzaamheden?
9. Is de wethouder voornemens op deze uitnodiging in te gaan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer?
10. Is de wethouder bereid de raad te informeren over iedere vervolgstap die leidt tot herstel, restauratie en revitalisering van het voormalige sanatorium, inclusief landgoed Zonnestraal?
11. Kan het college iets zeggen over de betrouwbaarheid van projectontwikkelaar Óbidos, dit in het licht van de zonder vergunning aangevangen werkzaamheden en het gegeven dat er juist geen sprake is van een 'groot draagvlak' onder stakeholders – van gemeente en RCE tot bewoners/gebruikers en monumentenbeschermers – voor het masterplan voor landgoed Zonnestraal?

PvdA Hilversum
Joop Lahaise